

HAAGSE PLAATJES

Oranjestad/Peter Siers (1945)

'In het Hollandse duin, dicht bij 't Schevenings strand/Daar speelde het noodlot zijn spel/ Daar lag als een roos nog, te midden van zand/ Ons dierbaar Oranjestad'. In welgekozen woorden schetste ex-gevangene Peter Siers (cel 502) een beeld van het tijdens de Tweede Wereldoorlog tot 'Oranjestad' omgedoopte Schevenings huis van bewaring, waar de bezetter opgepakte verzetsstrijders onderbracht: 'Het was er een voorbeeld van democratie/ Daar telde geen rang en geen stand/Daar zat Krelis Boer naast intellectueel/ En werkman naast grootfabrikant'. En dan het refrain: 'In ons eigen vrije Holland/ Denk daaraan uw leven lang/ Stopte een brutale vreemde/ Jarenlang ons in 't gevang'.

Er is weinig bekend van deze totaal vergeten artiest, die in de schaduw van grootheden als Louis Davids (Korhaus-cabaret), Lou Bandy en Willy Derby in Den Haag toch redelijk populair was. De in 1910 in Amsterdam als Pieter Ferdinand Oudkerk Pool geboren kleinkunstenaar woonde in de zogenoemde 'Artiestenhof' in de Haagse Trompsstraat. Zijn toenmalige buurjongen, Willem van 't Oosten, ging jaren later op zoek naar informatie. De oudste berichten over optredens die hij aantroef dateerden van 1935. Een recensent van Het Vaderland

schreef op 19 februari 1936: 'Peter Siers is conferencier, troubadour en vertolker van het levenslied in één persoon. Als karikatuurtekenaars heeft hij reeds vroeg de gave ontwikkeld om mensen scherp op te nemen en het 'type' in de allereerste plaats te zien'. Siers stond op diverse Haagse podia en trad op voor AVRO-radio. Tijdens de eerste oorlogsjaren, waarin het amusementsleven volop bloeide, stond hij veelvuldig op de planken in het Cabaret Piccadilly, 'het café-restaurant met de aangename sfeer', aan de Lange Poten, hoek Hofstraat. Weekblad Het Leven constateerde in november 1940: 'Er staat een jongeman op het toneel die het een en ander vertelt over zaken die we meteen begrijpen, omdat we ze dagelijks meemaken. Doch hij vertelt het zo, dat je narigheid iets humoristisch

PICCADILLY

Lange Poten — Hoek Hofstraat

Het Café-Restaurant met de aangename sfeer Prima Keuken - Geselecteerde Wijnen Amstel - Ursquell - Dortmunder Bieren

te Hage dagelijks te Hure:

PICCADILLY CABARET
's Zondags Matinée en Thè Dancant.

wordt en je denkt: hij heeft waarachtig nog gelijk ook. Zulk soort jonge mensen, met humor en geest en die praten kunnen, hebben we hard nodig'. In 1941 was een columnist in Het Vaderland, naar aanleiding van een

optreden in Diligentia, verbaasd door 'de geestige onhollandse rapheid van tong' van Siers. 'Van dit jongmensch kunnen we nog heel wat verwachten. Hij is origineel en apart. Onthoudt u zijn naam!' In januari 1943 werd Siers door de Duitsers vanwege uitingen die hun onwelgevallig waren, vastgezet in het Oranjestad. Hij zou op wonderbaarlijke wijze aan zijn noodlot ontsnappen, zo vertelde Siers in Australië wonende broer aan Van 't Oosten. Tijdens zijn transport naar Duitsland in juli 1943, lukte het hem om bij de grens uit de trein te springen en te vluchten. Lopend naar Den Haag werd hij opgepikt door een grote zwarte Mercedes met NSB-standaard. Groot was de verbazing van zijn moeder toen er voor haar huis aan de Iepalaan een Mercedes stopte. Zoonlief werd keurig thuis afgezet door Anton Mussert in hoogst eigen persoon.

Kort na de bevrijding nam Siers, met pianobegeleiding van Walter Matthijs, acht liedjes op in de GTB-studio aan het Thomsonplein. Liedjes waarin NSB'ers op de hak werden genomen of de spot werd gedreven met 'Toontje' Mussert. Maar ook een aangrijpend lied over een jongeman die een dag voor zijn executie een brief schrijft aan zijn moeder en het hierboven beschre-

ven lied 'Oranjestad'. Een ode aan mensen als 'het klein pastoorke uit 't Brabantse land', die onderduikers in huis nam en door laf verraad in het Oranjestad terecht kwam, om daar zijn verhoorders met opgeheven hoofd te vertellen dat hij slechts zijn christen- en menselijke plicht had gedaan. Het lied eindigt met een welgemeende dankbetuiging: 'Voor ons eigen vrije Holland/ Vielen mannen jong en sterk/ En we danken hen eerbiedig/ Voor hun daden en hun werk'. De opname is te beluisteren op www.oranjestad.org. Eind jaren vijftig verruilde Siers zijn artiestenbestaan voor een vaste baan als ambtenaar bij een pensioenfonds. Hij overleed op 10 januari 2001 en werd begraven op Nieuw Eykenduynen. (Met dank aan Willem van 't Oosten.)

Jimmy Tigges

Jimmy Tigges (1952) is publicist en diskjockey. Hij geldt als een specialist op het gebied van sportliederen, maar heeft als geboren Hagenaar ook jarenlang onderzoek gedaan naar liedjes waarin Den Haag een rol speelt. In 2006 publiceerde hij samen met Paul Groenendijk het boek 'Het lied van Den Haag'.